

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne z języka polskiego dla klasy VI

Klasa VI

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV i V.

Ocena celująca

- ❖ Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.
- ❖ Twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
- ❖ Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy.
- ❖ Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia.
- ❖ Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.
- ❖ Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą.
- ❖ Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych.
- ❖ Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
Uczeń: - wypowiada się i pisze całkowicie poprawnie pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym, - bardzo dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych, - potrafi samodzielnie	Uczeń: - samodzielnie zapisuje trudne formy czasowników, - zna i poprawnie stosuje zasady pisowni cząstki –by, - rozpoznaje czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, - potrafi wyjaśnić, od czego zależą formy odmiany rzeczownika. - potrafi wyjaśnić, od czego	Uczeń: -sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - bezbłędne redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi, - tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej	Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych,

<p>wnioskować, myśleć logicznie, - biegle posługuje się słownikami i encyklopedią, - samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, - bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, - opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki, - ten sam teks potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania, - w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej, - bezbłędnie pisze sprawozdanie z wycieczki, - rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich, - dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia środki stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego, - pisze prace bezbłędne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.</p>	<p>zależą formy odmiany rzeczownika, - wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczowych, - biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, - rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika; odmienia trudniejsze liczebniki złożone, - stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki), - rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę, - omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia, - wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu, przynależności; wskazuje zasady ich tworzenia,</p>	<p>między akapitami, - rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym, - poprawnie formułuje pytania do tekstu, - dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>poprawnych opinii, - rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.</p>
--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none">- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy,przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów pochodzących od wyrażen przyimkowych i od czasowników,- wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej w innym,- podaje przykłady wyrażen z obocznymi tematami słowotwórczymi,- daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów,- rozpoznaje rodzaje głosek, akcent wyrazowy i zdaniowy.		
--	--	--	--

Ocena dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,- dobrze zna treść lektur obowiązkowych,- wypowiadając się ustnie i pisemnie, popełnia jedynie nieliczne błędy językowe,- podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,- dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu,- potrafi samodzielnie poprawić większość swoich błędów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- uzasadnia pisownię trudnych form czasowników,- tworzy bezokoliczniki oraz formy czasu przeszłego zakończone na -no, -to,- uzupełnia zdania czasownikami w stronie czynnej lub biernej,- wyróżnia przysłowki wśród innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia,- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie, czemu służy stopniowanie,- podaje przykłady różnych typów liczebników,- na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i pomiotu,- wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je,- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,- od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy,- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,- stosuje akapity jako spójne całości myślowe w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie.- tworzy zazwyczaj spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym,- formułuje pytania do tekstu,- stara się właściwie interpretować	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,- rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii,- rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań

	<p>innego wyrazu, - wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa - rozpoznaje rodzaje głosek.</p>	<p>głosowo czytane i wygłaszane teksty</p>	
--	--	--	--

Ocena dostateczna

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: - w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii, - w miarę samodzielnie potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi (przede wszystkim: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu; charakterystyka; sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, - jego technika głośnego i cichego</p>	<p>Uczeń: - wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników, - określa funkcję czasowników w zdaniu, - odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wskazuje tematy oboczne, - rozpoznaje w zdaniu zaimki, przyimki, przymiotniki i liczebniki; potrafi rozpoznać ich związki z wyrazem określanym,</p>	<p>Uczeń: - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - tworzy wypowiedź, zazwyczaj stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, - stosuje akapity w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, przedstawia własne zdanie, - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze,</p>	<p>Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii, - posługuje się technologią informacyjną.</p>

<p>czytania pozwala na zrozumienie tekstu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna odmiany powieści, - wie, co to jest bajka. - umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego, - odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu. - zna środki artystyczne poznane w klasie IV i V. - poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat. 	<ul style="list-style-type: none"> - stopniuje przymiotniki, - rozróżnia przymiotniki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe, na łatwych przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotów, - nazywa w zdaniu części zdania (na prostszych przykładach), - układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych, - wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie, - słowotwórstwo, rozróżnia zdrobnienia, - przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu, wskazuje podstawę słowotwórczą i formant, - nazywa typy formantów, - tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. 	<p>odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje pytania do tekstu, - próbuje dokonać właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów. 	
---	---	--	--

Ocena dopuszczająca

Ocenę tę otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, - wypowiedzi ustne świadczą o zrozumieniu analizowanego przez niego zagadnienia. - w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie, - stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu (na prostszych przykładach), -odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj, - łączy wyrazy w zespoły składniowe, -wymienia rodzaje zaimków i liczebników, -zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych, - przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie. - wskazuje podstawę słowotwórczą i formant, -nazywa typy formantów, -tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. -wymienia rodzaje głosek. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, -tworzy wypowiedź, stara się stosować odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, -prezentuje własne zdanie na dany temat, - zna wyznaczniki kompozycyjne gatunków: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, -uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, -samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - z pomocą nauczyciela posługuje się technologią informacyjną i zasobami internetu.

Ocena niedostateczna

otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową, a także techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu zadowalającym. Jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym. W pracach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.